TGM

Utgitt av Oslo grafiske fagforening
Nummer 2 • Juni 2016 • 101. årgang

TYPOGRAFISKE MEDDELELSER

Sammen er vi sterke

Et endelig punktum er satt etter streiken innen kantine-, hotell- og restaurantbransjen. Avtalen Fellesforbundet og NHO Reiseliv fikk i stand, etter en fire uker lang streik, har vært ute til uravstemning og medlemmenes dom er klar: 75,5 prosent stemte ja. Deltakelsen i uravstemningen var høy, 76 prosent av de organiserte avga sin stemme. Forbundssekretær Clas Delp i Fellesforbundet er veldig glad for at medlemmene på denne måten har sagt klart i fra at de er fornøyd med resultatet som ble oppnådd.

De 25 ansatte som gikk til sak mot Nexans for ugyldige oppsigelser, har fått fullt medhold av Halden tingrett. Nexans må i tillegg betale saksomkostninger og erstatning til samtlige saksøkere. Kristian Kristiansen fra Fellesforbundets distriktskontor i Oslo og Akershus er overveldet. Han har vært blant saksbehandlerne som bidro i søksmålet mot Nexans Norway AS, avd. Halden, sammen med Bjørn Larsen i Fellesforbundet avd. 75. Han har også fulgt den fem uker lange rettssaken fram til 4. mai og backet opp lokale tillitsvalgte som selv er blitt drevne både i lovgivning, avtaleverk og arbeidsrett gjennom kursing.

Den varslede streiken ved Odd Hansen AS er avlyst. Streiken skulle iverksettes søndag 12. juni kl. 24.00, da bedriften nektet våre medlemmer tariffavtale. Etter møte mellom partene har imidlertid bedriften undertegnet avtalen med Fellesforbundet. Dette er takket være samholdet hos våre medlemmer og deres vilje til å gjennomføre en streik, for å få gjennomslag for sitt krav, sier Steffen Høiland, leder av Fellesforbundet avd. 57 – Nord Rogaland. Tariffavtalene er grunnsteinene i et seriøst arbeidsliv og vi er glade for at bedriften og de ansatte kom frem til en avtale som vil bidra til ordnede forhold.

Dette viser hvor viktig det er med sterke klubber og flinke tillitsvalgte.
Uten dem er grunnstammen i en fagforening borte. Denne jobben må vi gjøre i fellesskap for sammen er vi sterke.

Fredag 10. juni ble det enighet mellom Fellesforbundet og MBL i tarifforhandlingene på Avis- og Pakkerioverenskomsten (se egen sak på side 16 og 17).
For overenskomstene på Bokbind, Trykkeri, Kartonasje og Serigrafi starter tarifforhandlingene 14. juni. Vi håper på en stor oppslutning ved uravstemningen på våre tariffområder, det har dessverre ikke vært tilfellet de senere årene. Informasjon om når det blir, sendes ut fra avdelingen vår.

Jeg ønsker dere alle en riktig god sommer!

Kristin Mulleng Sezer

INNHOLD

Nr. 1 - 2016

Side

2: Leder
3-4: Tariffoppgjøret
5: Veiviseren
6: Rekrutteringsverksted
7: Sommerfest
8-9: Drupa 2016
10-11: Brukeropplevelsen feiler
12-13: Andvord Grafisk
14-15: Kvinnedagen og 1. mai
16: NetPrint
16-17: Aviskonferansen
17: Stampen
18-19: Årsmøte i Ogf
20-21: Nytt fra by og land
21: Historiespalte
22-23: Jubilanter
23: Takkeannonse og vervekampanjen
23: Møtedager for pensjonistforeningen
24: Landstrykkerstevne

Forsiden: Sørmarka, Nils Aas' statue av Arbeiderkvinnen. *Foto: Kristin Mulleng Sezer*

Fellesforbundet

Medlemsblad for Fellesforbundet avd. 850, Oslo grafiske fagforening, Utkom første gang i 1876.

Ansvarlig utgiver: Terje Fjellum

KRISTIN MULLENG SEZER
Redaktør – kms@fellesforbundet.org

EVA-LILL BEKKEVAD
LO Media – eva.lill@lomedia.no

DARIJA SAPOZENKOVA-HAUGE
darija@darijasart.com

CARSTEN ØSTBY HÅKONSEN
carsten86@me. com

HJEMMESIDE
www.fellesforbundet.no/avdelinger/avd850

FACEBOOK
www.facebook.com/oslografisk

TRYKK
Andvord Grafisk AS

Når det gjelder gjenbruk av artikler og andre henvendelser vedrørende Tgm, ta kontakt med redaktøren eller utgiveren.

Scandic hotell Edderkoppen *og NHO fikk Oslo tingrett med på en midlertidig forføyning, bildet er fra en markering utenfor hotellet.*

Streikendes rett til aksjoner

NHO er i ferd med å skaffe seg nye redskaper i kampen mot fagbevegelsen. To ganger har de fått rettens medhold i at streikende må stanse aksjoner. Tar ikke fagbevegelsen dette på alvor kan det fort bli for seint.

Tekst: Vegard Holm
Foto: Kristin Mulleng Sezer

Først må jeg gratulere de streikende hotell- og restaurantarbeiderne med en godt gjennomført streik, med stor aktivitet og en mediedekning som fikk fram det rettferdige i streikekravene. Gratulerer også de mange lokale fagforeningene i Fellesforbundet som gjorde en stor innsats sammen med ledelsen i forbundet.

Til stor skade og ulempe

I tidligere hotell- og restaurantstreiker har NHO brukt mye krefter for å svekke de streikende, men i årets tariffstreik ble også rettsvesenet brukt for undergrave streiken. Scandic hotell Edderkoppen og NHO fikk Oslo tingrett med på en midlertidig forføyning som påla de streikende å stanse aksjonene umiddelbart. Dette er så vidt meg bekjent andre gangen dette grepet er tatt fra NHO.

Pålegget om å stanse aksjonene ble gitt uten at Fellesforbundet eller streikelederen i Oslo fikk kjennskap til den eller kommentert den før de fikk kjennelsen i hånda. Etter å kun ha hørt og lest NHOs påstander, var dommeren i Oslo byfogdembete i stand til å slå fast følgende: «*Det vises til at fortsatt aksjon fram til en muntlig forhandling kan berammes og kjennelse avsies vil påføre saksøker vesentlig skade og ulempe. (…) Hotellene får ikke nødvendige leveranser. En står nå foran en pinsehelg og 17. mai som er viktige dager for hotellene.*» Streik er altså ok bare det ikke rammer bedriftene, er tydelig dommerens mening. Og NHO kan juble.

Første test var i Tromsø

Den norske Isbilen, der to sjåfører har vært i streik siden 15. april for å få tariffavtale, var ikke like heldige da også de prøvde å få en midlertidig forføyning for å stoppe blokadene mot bedriften i Stjørdal. Daglig leder i bedriften forteller til Adressa.no at de har bedt om rettens hjelp med å få stanset aksjonene. Men retten i Trøndelag ville ikke ta stilling til dette før muntlige forhandlinger ble gjennomført. En klokere beslutning enn i Oslo. I Midt-Norge ville dommeren også høre hva de streikende og Transportarbeiderforbudet hadde å si.

Så vidt meg bekjent ble rettsapparatet for første gang brukt på denne måten mot havnearbeiderne i Tromsø som var (og fortsatt er) i sympatistreik. I mai 2014 ba Norlines og NHO om midlertidig forføyning for å få stanset varslede blokader og aksjoner. Nord-Troms tingrett påla Transportarbeiderforbundet og 13 navngitte personer blokadeforbud på havneterminalen Prostneset i Tromsø. Også den gang, som mot Fellesforbundet i Oslo, uten å gi forbundet og bryggearbeiderne mulighet til å legge fram sitt syn på saken. Heller ikke i dette tilfellet visste noen av de dømte at de hadde vært part i en sak for retten før kjennelsen ble forkynt dem.

Må stanses før det er for seint

Bruk av rettsapparatet på denne måten er et grovt angrep på streikeretten. Det er en innsnevring av mulighetene fagorganiserte har til å aksjonere, blokkere og demonstrere under en streik. Å stoppe varleveranser til en streikerammet bedrift, og stanse streikebryteri, blir forsøkt kriminalisert.

Disse midlertidige forføyningene kan vi le av, men det er all grunn til å gråte om NHO får fortsette sitt misbruk av rettsvesenet. Eller vi kan la oss passivisere, noe som sikkert er NHOs viktigste mål med en slik bruk av rettsapparatet. Fagbevegelsen bør ikke la strategien få utvikle seg, men aktivt ta kampen opp mot NHOs nye offensiv. Rettsapparatet må, jo før, jo bedre, få klar melding om at fagbevegelsen aldri kan akseptere denne utviklinga.

Solidaritet i praksis

Clarion Hotel Royal Christiania *valgte å holde åpent under streiken. Det ble mobilisert stort til markering utenfor hotellet. De valgte til slutt å stenge. Foto: Werner Larsen*

Markering *utenfor Radisson Blu Scandinavia Hotel. Fra venstre: Hüseyin Sezer, Eva-Lill Bekkevad og Svein Frode Pettersbakken. Foto: Kristin Mulleng Sezer*

Nestlederen står streikevakt *utenfor Quality Hotel Mastemyr sammen med klubbleder Nita Evasdatter (til høyre) og Wenche. Foto: Kristin Mulleng Sezer*

Streikende romrenholdere *utenfor Thon Hotel Opera, som valgte å holde åpent under hele streiken. Bjørnar Moxness og to andre medarbeidere fra Rødt stilte seg opp sammen med dem som streikevakter. Det gjorde Terje Fjellum også. Foto: Kristin Mulleng Sezer*

Akademikerne

Er lønn et individuelt spørsmål for en fagforening? Svaret på det er vel i utgangspunktet nei, men ikke for Akademikerne. De har inngått en egen avtale med dagens regjering om at lønnsfastsetting skal gjøres til et lokalt og individuelt spørsmål. De har med dette vist de andre fagforeningene ryggen og sviktet mange av sine egne medlemmer.

LO, UNIO og YS har forhandlet seg fram til en avtale som innebærer at alle statsansatte, med unntak av Akademikernes medlemmer, får et generelt tillegg på minst 4.500 kroner. Akademikernes medlemmer får minst 3.000 kroner mindre i lønnstillegg i det sentrale oppgjøret enn alle andre. Til gjengjeld har de fått en større pott enn de andre til lokale lønnsforhandlinger på den enkelte arbeidsplass.

Akademikernes lønnspolitikk betyr større lønnsforskjeller mellom arbeidskollegaer enn vi har med dagens system. Dette syns de er greit fordi «de ulike virksomhetene har ulike behov». De ønsker såkalt markedslønn som betyr at enkelte utvalgte skal kunne gis store tillegg. Mange av akademikernes medlemmer skal altså finansiere store lønnstillegg til noen få. Dette er et system de bruker i privat sektor og det er ikke tilfeldig at det er her lønnsforskjeller mellom kvinner og menn er størst.

Fagbevegelsen ble opprettet nettopp for å skape gode lønns- og arbeidsbetingelser for *alle* medlemmer. Akademikerne gjør lønn til et individuelt spørsmål og gir arbeidsgiverne veldig stor makt over hvordan lønnsmidler skal fordeles.

Akademikerne vet at streikeretten gjelder de sentrale forhandlingene. Det er ikke streikerett lokalt der pengene skal fordeles og derfor forsvarer Akademikerne et system som gir arbeidsgiverne større makt over hvordan pengene skal fordeles. Med dette har de sagt fra seg streikeretten og abdisert som fagforening.

TGM
Typografiske Meddelelser
Utgitt av Oslo grafiske fagforening
Nummer 4 • 2012 • 97. årgang

UTGIVELSER 2016:

Nr. 3: Frist 15. september. Trykk 19. september. Posten uke 39.

Nr. 4: Frist 17. november. Trykk 21. november. Posten uke 48.

Fellesforbundet først i LO:

Veiviseren

– Lær å bli tillitsvalgt på mobilen!

Fellesforbundet opplever at det er mange tillitsvalgte og medlemmer som sliter med å delta på ordinære kurs. For å få enda flere dyktige, skolerte tillitsvalgte, tilbys nå en grunnopplæring du kan ta på mobilen!

Tekst: Kjetil Larsen
Illustrasjoner: Fellesforbundet

Digitale kurs er blitt vanlig i store deler av arbeidslivet. Sertifiseringer og faglig oppdatering blir tatt gjennom kurs som hver enkelt tar på sin pc, nettbrett eller mobil. Fordelene med denne kursformen er flere; deltakerne kan ta kurset når det passer dem selv, tilpasset sin arbeids- og livssituasjon, de kan stoppe og starte kurset når de vil, og gå tilbake seinere og se på ting på nytt når de trenger det. Den dimensjonen digitale kurs mangler er muligheten til å bli kjent med andre og danne nettverk. Det er heller ingen lærer i tradisjonell forstand tilstede hvis man vil stille spørsmål, eller lufte en problemstilling som kanskje er spesiell for egen arbeidsplass.

Vil ha flere på kurs

Fellesforbundet har mange tusen tillitsvalgte på bedrifter i ulike bransjer over hele landet. Cirka 25 prosent av disse er nye hvert år. Alle skal ha en grunnopplæring for å kunne fylle vervet sitt på en god måte. I tillegg skal de som har vært tillitsvalgte en stund utdannes videre, og det er mange medlemmer som vil gå på kurs. Alt i alt bruker Fellesforbundet rundt 30 millioner kroner hvert år på opplæring av medlemmer og tillitsvalgte.

Men det er mange som ikke får den opplæringen de bør ha. En undersøkelse fra 2015 viser at nesten 40 prosent av de tillitsvalgte som ble spurt ikke hadde vært på kurs i regi av forbundet i det hele tatt. Det kan være mange årsaker til dette. På mindre bedrifter kan det være vanskelig å komme fra, man kan ha en hjemmesituasjon som gjør det vanskelig å reise bort, eller man kjenner ikke noen andre og er litt redd for å dra alene.

Et tilbud til alle

Fellesforbundet er opptatt av at alle tillitsvalgte skal få et opplæringstilbud de kan gjøre seg nytte av. Derfor lanseres nå «Veiviseren», et digitalt alternativ til den tradisjonelle tillitsvalgtopplæringen i juni. Linker til kurset vil bli automatisk sendt ut til alle som registreres som nye tillitsvalgte i forbundets medlemsregister. Avdelingene, for eksempel Oslo grafiske fagforening, vil kunne se hvem som tar kurset og når folk har gjennomført det, og tilby ytterligere kursing. Veiviseren er bare det første steget på veien i opplæringen man trenger for å bli en god tillitsvalgt.

Hvis det er folk som har vært tillitsvalgte en stund som ønsker kurset, kan avdelingen generere lenker og sende dem ut. Ta kontakt med Ogf!

Kurs og oppslagsverk

Veiviseren har seks kapitler, eller bolker, som omhandler temaer som er viktige å kunne noe om for en fersk tillitsvalgt, eller en som kanskje har lyst til å bli tillitsvalgt men lurer på hva det innebærer. «Din rolle», «Fellesforbundet», «lover og avtaler», «forhandlinger», «mine medlemmer» og «nettverk og kurs» er overskriftene. Det er en «programleder» som tar deg igjennom kurset, stykket opp med filmer hvor tillitsvalgte bidrar med sine erfaringer, og små quizer for å friske opp det du har lært.

Når du har vært igjennom kurset en gang, kan du lagre det på for eksempel mobilen og bruke det som et oppslagsverk når det er noe du lurer på.

Veiviseren inneholder også en verktøykasse der det ligger tips, maler til avtaler og innkallinger og annet.

Fellesforbundet er det første forbundet i LO som satser på digital læring, og håpet er at man gjennom dette vil få enda flere tillitsvalgte og medlemmer som kan gjøre jobben som tillitsvalgt på en god måte. Gode tillitsvalgte er det beste vi kan tilby medlemmene!

Hvis du ønsker å vite mer om Veiviseren, eller gjennomføre kurset ta kontakt med Oslo grafiske fagforening!

Konferansesalen på Clarion hotel Stavanger.

Rekrutteringsverksted

Dette var det jeg trengte, en inspirasjon til å komme meg ut og organisere og rekruttere.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

30 tillitsvalgte fra hele landet var samlet i Stavanger 7. og 8. juni. Det var en del kjente, men jeg fikk også mange nye bekjentskaper.

Dagen startet med praktiske opplysninger og en presentasjonsrunde. Kjetil Larsen hadde en kort gjennomgang om den nye digitale tillitsvalgtopplæringen i Fellesforbundet, «Veiviseren». Se artikkel på side 5.

Vervemateriell fra alle avdelingene som var tilstede ble delt ut, og det var mye interessant som vi tar med oss tilbake til avdelingene vi jobber i.

Gruppearbeidet var nyttigst

Materiellet som vi fikk utdelt la grunnlaget for gruppearbeidet. Der gikk vi gjennom brosjyrene og delte erfaringer om hva man har gjort som er vellykket og hva som ikke har fungert. Flere hadde erfaringer med at bemanningsbransjen er en hard nøtt å knekke. Det samme er det i reklamebyråer og bedrifter med nye medier. Forventningene er gjerne for høye, så det er viktig å ikke love for mye.

Organisering er noe annet enn verving, folk kan finne løsningene selv! Jobb langsiktig og bygg opp tillitsvalgte, og få medlemmene til å gjøre en innsats selv. Da vil mestringsfølelsen bli stor, og samholdet bli større. Målsettingen er å sette folk i stand til å gjøre jobben selv.

Det er viktig å finne de riktige tillitsvalgte, den med gode faglige kvaliteter, gjerne med litt engasjement/sinne. I tillegg er det viktig å finne den riktige saken på arbeidsplassen. En sak som mange ansatte er opptatt av, og som man tror at man kan vinne. Slutt å tegne tariffavtale før det er et oppegående tillitsmannsapparat med klubb i bedriften. Slutt å snakke om hva de kan få, snakk om hva de kan få til selv.

Det siste punktet på konferansen var en innledning med Joakim Gebhardt, ungdomssekretær i Fellesforbundet. Det blir en ny virkelighet med syv regionale ungdomssekretærer, og det er viktig å ta vare på disse. La dem finne sin plass i organisasjonen.

Breiavannet i Stavanger sentrum.

Noen av de flotte gamle trehusene i Stavanger.

Sommerfest

En engasjert Gro Røde forteller oss om arbeiderhistorien langs Akerselva.

I bakgrunnen ser dere den gamle kornsiloen som i dag er studentboliger.

Den tidligere Seilduksfabrikken.

Vi møttes utenfor Dansens hus på Vulkan og en engasjert Gro Røde fulgte oss på en vandring langs Akerselva.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

På gavlveggen på den nye Mathallen på Vulkan, ved Dansens hus, står det AA – initialene til ingeniør Aksel Amundsen, som startet Vulkan mekaniske verksted og jernstøperi i 1873. Nå er det gamle industriområdet mellom Maridalsveien og Nedre Foss gjenskapt som en moderne bydel med kultur, utdanning, mathall og boliger og park ved elva. Bevarte industribygg får nye funksjoner og selskap av nye bygg og moderne arkitektur.

Den gamle Seilduksfabrikken, som gikk under navnet «Seildugen», var en tidsriktig fabrikk da den ble bygd i 1856. Hele den norske skipsflåten gikk for fulle seil i handel og sjøfart, og Norge var en av verdens største sjøfartsnasjoner i perioden 1850-1914, før dampskipene overtok.

Det er mye arbeiderhistorie langs Akerselva, og vi fikk servert mange flotte historier av Gro Røde.

Visste dere for eksempel at det gikk båter helt opp til kornsiloen på Kuba, som leverte korn til Oslos befolkning? I dag huser den studenter.

20 personer deltok på arrangementet og vi hadde det veldig hyggelig. Det er plass til flere, så vi håper og se flere medlemmer på sommerfesten neste år.

Etter en times vandring med arbeiderhistorie langs elven, smakte det godt med grillmat i sommerværet.

Messehallen.

Trykk på t-skjorter i ekspressfart.

Samarbeid mellom Heidelberg og Fujifilm.

Drupa 2016

Så var det Drupatid igjen. Sist jeg var i Düsseldorf til Drupa var i 2004 og på disse 12 årene har det skjedd en god del.

Tekst og foto: Niels Edvard Killi

På overflaten ser Drupa 2016 ganske lik ut som for 12 år siden. 17 haller proppfulle av grafisk utstyr av alle slag. Utstillere (1824 stykker) fra 54 land og besøkede (300 000) fra hele verden. Om man kan si at noe gigantisk har blitt mindre så har Drupa blitt noe mindre og det er ganske mange færre besøkende.

Den største forskjellen er imidlertid på innholdet. Den største utstilleren er HP, Heidelberg er fremdeles i Hall 1, men de er ikke lengre alene der – til og med en kinesisk maskinfabrikk – Masterwork Machinery er der – fordi det er en av Heidelbergs samarbeidspartnere. De store rotasjonspressene er ikke lengre på Drupa. Ikke engang et trykkverk har noen sett behov for å ta med.

Det er også helt åpenbart at bransjer nå flyter sammen på en helt annen måte enn tidligere. Publikasjonstrykk, emballasjetrykk, tekstiltrykk, produksjon av fysiske gjenstander – alt finnes nå på Drupa.

Digitaltrykk er dominerende

Det som er det helt dominerende er digitaltrykk og da særlig inkjetteknologi. Det er fremdeles offsetmaskiner hos de store leverandørene, men de har også et bredt utvalg av digitale maskiner. De store maskinleverandørene – Heidelberg, KBA og Komori for å nevne noen – har inngått samarbeid med leverandører av inkjetteknologi slik at de sammen bygger maskinene.

Det beste eksempelet på denne nye verden er samarbeidet mellom Landa og Komori. Landa presenterte nye inkjetmaskiner med en mye omtalt patentert teknologi som han kaller nano-print. Komori leverer selve maskinen og Landa leverer trykkdelen. Disse leveres til kunden separat og settes sammen på stedet. Samtidig leverer Komori de samme maskinene under eget navn.

På en av maskinene til Landa sto det at den var solgt til Elanders, så et eller annet sted i nabolandet kommer det snart en helt ny maskinteknologi.

Kvaliteten på digitaltrykk har for lengst nådd et nivå som konkurrerer med offset, men nå begynner også trykkhastighetene å nærme seg. Landas maskin trykker 13 000 ark i timen, foreløpig i et noe lite format (B3), men for svært mange trykkerier er dette mer enn tilstrekkelig for dagens marked.

Stort fokus på emballasje

Det neste en legger merke til er hvor stort fokus det er på emballasje. Globalt er emballasje den sektoren av grafisk industri som har størst utsikter til å vokse. Behovet for emballasje vil aldri bli borte, og i mange land har utviklingen bare såvidt startet. Også innen emballasje kommer digitaltrykk for fullt. KBA for eksempel har sammen med HP laget en digital trykkmaskin for bølgepapp.

Videre har nå maskinleverandørene lykkes med å lage løsninger som kan arbeide sammen. Det ser ut som tidligere tiders vanskeligheter med å få utstyr fra forskjellige leverandører til å fungere sammen er løst. Man kan nå kjøpe trykkmaskin fra en leverandør og ferdiggjøringsmaskin fra en eller flere andre leverandører og faktisk forvente at det skal fungere. Jeg snakket med en representant fra c.p.bourg som lager bokbindermaskiner om dette. Han bekreftet det inntrykket jeg fikk av at JDF-formatet som på Drupa 2004 var det store temaet nå omsider fungerer og at det har tatt disse 12 årene for å få det til.

Det legges også mer vekt på etterbehandling av trykksakene. Utstyret er høyt automatisert og det er en forutsetning for at digital produksjon med små opplag og stor variasjon i formater skal kunne fungere. Omstilling av maskinene må være automatisk og lynrask.

Det legges også stor vekt på arbeidsflyten i videste forstand. Hele verdikjeden fra kunden bestiller en trykksak til den leveres ferdig må integreres i en styrt arbeidsflyt som skal være mest mulig automatisert. Her har mange bedrifter mye å lære og et stort etterslep å hente inn.

5000 dpi

3D print – eller additiv fremstilling – var et viktig tema på messen. Det ble presentert prosesser og løsninger fra en rekke leverandører. Her skjer utviklingen hurtig. Oppløsning blir bedre og bedre – 5000 dpi er nå mulig å oppnå. Ulike materialer – både kunststoff og metaller, nye produkter og muligheter. Dette er en spennende utvikling, men vanskelig å se betydningen av for den grafiske bransjen. Det kanskje beste rådet fikk jeg av en av foredragsholderne som sa at for 10 000 dollar får du et komplett anlegg med 3D printer, 3D scanner og programvare. Er man interessert i å utforske mulighetene og bygge opp kompetanse så begynn der.

Fra hode og hånd til maskin

En som virkelig kjenner og kan grafisk bransje – Frank Romano – sier i et intervju at han tror at om fem år vil digitaltrykk ha omtrent 50% av markedet. Videre sier han at han tror den neste store utviklingen vil være kombinasjon av trykket elektronikk og grafisk trykking og at dette vil kunne revolusjonere detaljvarehandelen.

Samtaler jeg hadde med folk på Drupa, både maskinleverandører og kolleger, fortalte meg at ihvertfall en ting vi nå er i ferd med å gjøre er i helt riktig retning, og det er endringene vi er i gang med i fagopplæringen. Bort fra smale fag og over til et bredere og industribaserte fag. Mye av fagkunnskapen er flyttet over fra hode og hånd til maskinene. Dette betyr at fremtidens fagarbeider trenger en mye bredere kompetanse, men mindre dyp spesialkunnskap. Og dersom noen trodde at behovet for kompetente arbeidere i blir mindre så er budskapet at dersom du tror det så har du dårlige fremtidsutsikter i bransjen.

En nyere tid.

KBA digitalpresse.

Kodak.

Stor interesse for Landa.

3d i storformat.

3d-print fra HP.

3d-printede figurer.

En offsetmaskin til glede for en trykker.

Moderne kjørepult.

Trykkverkene i en moderne maskin.

Når brukeropplevelse feiler

Mye kan gå galt når du kjøper billett i Ruter-appen din på telefon, styrer lys i et hotellrom med en fancy touchpad, velger program på stekeovnen din eller endrer gulvvarme på en bitteliten skjerm på veggen.

Darija Sapozenkova-Hauge og Thomas Eyde.

Tekst og foto: Darija Sapozenkova-Hauge og Thomas Eyde

Noen ganger må man bare venne seg til hvordan ting fungerer, men noen ganger er det åpenbart at brukeropplevelsen ikke var testet godt nok før brukerne treffer det endelige produktet eller tjenesten.

Da tenker du: Det var så mye enklere i gamle dager… Det var lett å styre en stor fysisk knapp som slo ovnen på og mormor ikke bare så alle tallene på en gammeldags telefon – hun kunne også treffe dem! Var ikke telefonen mobil nok? Nei, da. Ledning var så lang at jeg kunne ta den hele veien fra gangen til kjøkkenet! Men… utviklingen går sin gang ved hjelp av både store oppfinnelser og små feil.

Forrige høst skulle jeg holde et foredrag om bisarre løsninger og feil i brukeropplevelse på Komplett Development Conference (KDC) i Poznan. Jeg presenterte blant annet et brev fra en kollega som deler sine frustrasjoner om gadgets i sin nye Toyota hybrid-bil. Les og nyt – det er ikke bare deg som har lyst å skrike høyt «Hva har de tenkt på når de designet dette?!»

«Hei!
Beklager lang epost, men når jeg først var i gang, måtte alt ut.

1. Mobiltelefon:

Hvorfor kobler man til lade-kabelen til telefonen? Det er for å lade, ikke sant? Toyota har bestemt seg for at, nei, det er for å spille av musikk. Helst den aller første sangen i biblioteket. En sjelden gang kan det hende at den fortsetter på siste spilleliste, men det er virkelig sjelden. Det hjelper heller ikke å skru av anlegget! 50 prosent av gangene skrur bilen den på igjen. Bytte til radio er også ganske håpløst. Bilen har stor skjerm, men velger å vise bare fire knapper i denne rekkefølgen: AM – FM – Aux – iPod. DAB, som jeg bruker, kommer som nummer 5 eller 6, avhengig om Bluetooth er på eller ikke på mobilen. AM er først!? **Det er jo knapt fysisk mulig å høre på AM i Norge.** Uansett, før jeg rekker å trykke på DAB, har bilen satt i gang musikken igjen og byttet skjermbilde. Og 50 prosent av de gangene dette skjer, er det mens jeg hører på nyheter.

Men det aller verste tilfellet: Jeg plugger i telefonen, setter bilen i revers og bruker ryggekamera mens jeg rygger. Altså, jeg ser på skjermen i bilen, ikke bakover. Så begynner musikken å spille og skjermbildet erstattes med første sang i biblioteket. **Multimedia-anlegget har null respekt for hva jeg velger! Og enda verre, det er mye viktigere å vise hvilken låt som spilles, enn hva som skjer bak bilen når jeg rygger!**

2. Bil i fart og DAB-radio:

Bilen er nøkkelløs, dvs det er en knapp på dashbordet for å skru bilen av og på. Dette er en hybridbil, så det er ingen funksjon for å starte motoren. Bilen er enten av eller på. Nå og da krasjer DAB-radioen. Det nytter ikke å skru av og på multimedia-anlegget, for det skrur bare av og på skjermen. **Dette er som en dårlig Windows-vits, for det eneste som hjelper, er å skru bilen av og på. Men du kan ikke skru av en Toyota i fart, bilen må stå stille. I utgangspunktet, da.** Trykker man intenst på power-knappen vil bilen til slutt skru seg av. Nå har du et nytt problem, for da forsvinner servo på ratt og brems. I tillegg er Toyota slik konstruert at bremsen må holdes inne for at powerknappen skal skru motorsystemet på. Men ikke bare det, bilen må også stå stille! Så nå kjører du uten ratt og bremser, og det er ikke mulig å få det på igjen før bilen har stoppet. Hvor er logikken? Jeg kan skjønne at bremsen må være inne, slik at bilen ikke begynner å kjøre av seg selv fordi avkommet i passasjersetet på død og liv må trykke på knappen. Men som regel starter man bilen når den står stille. Hvorfor kreve at den skal stå stille!?

3. GPS:

Jeg blir bare deprimert ved tanken.
Ideelt sett skal man ikke fikle med mobil eller GPS mens man kjører. Radio og CD er tillatt, merkelig nok. Uansett, når man er alene i bilen blir det til at man programmerer GPS-en selv. I fart. Brukergrensesnittet er så dårlig at passasjerer nekter å ta i det uansett. Og det er helt uaktuelt å stoppe.

Når bruker man GPS? Jeg har to eksempler: 1. Jeg vil vite hvor lenge det er til jeg er fremme eller, 2. Jeg vet ikke hvor jeg skal. Nummer 1 gjelder som regel til steder jeg allerede har vært, så jeg velger ankomststed fra historikken. Den virker faktisk ganske bra. Men før noe havner i historikken, må man gjennom nummer 2. Da må du fylle ut land, postnummer/-sted, gate. I den rekkefølgen. Land endrer man sjelden, så den er grei. Men postnummer eller sted? Der er jeg sjanseløs med mindre personen bor i Oslo. Selv i hjembygda er det håpløst. Sandviksveien er i Sandvika, ikke sant? Det fungerer helt fint helt til gatenummer skal tastes inn. Da må du vite om gatenummeret ligger i Sandvika eller på Slependen. Veldig lett å vite når du aldri har vært der før.

Og bare glem å finne et sykehus. Jeg måtte kjøre faren min til sykehuset ved en anledning. Situasjonen var ikke livstruende, så det ble til at jeg kjørte ham fra Oslo til Fredrikstad sykehus, som er nærmest der han bor. Å kjøre dit er ikke noe problem, det er bare å følge skiltene på veien, i tillegg til at faren min vet veldig godt hvor det er. Men det hadde vært fint å vite når man er fremme. Skal vi se, hva er postnummeret og gateadressen til sykehuset i Fredrikstad igjen? Det finnes en søkefunksjon, men da må du først vite i hvilken av 50+ kategorier man finner sykehus...

Den enkleste måten å programmere en GPS i en Toyota? Søk på Google maps på telefonen din. Så kan du taste inn postnummeret… Thomas»

Å legge inn GPS-adresse må skje i denne rekkefølgen:
1. By eller kode
2. Gate
3. Nummer

Dette gir to problemer:
Kjenner du ikke byen eller post-nummeret, kommer du ingen vei. Hvis gaten går over flere postnummer, og du velger feil, får du ikke lagt inn gatenummeret.

Eksemplet her er Sandviksveien som går over to post-nummer, Sandvika og Slependen. Jeg forsøker å legge inn adressen til Pizzagutta som ligger i nr 233. For meg er det opplagt å velge Sandvika som postnummer/-sted.

Sandviksveien 233 ligger visst ikke i Sandvika. Men hvorfor må jeg ta stilling til det? Jeg har funnet rett vei!

Og når man først krever postnummer, bør databasen være riktig. 1300 er opplagt et postnummer for Sandvika, men det finnes ikke engang!

Har du noen morsomme eller dødsirriterende eksempler på når teknologien ikke forstår deg?
Del dem gjerne – send din lille historie og kanskje bilder til darija@darijasart.com så lager vi en samling av frustrasjoner sammen på blog.darijasart.com

Å velge audio-kilde er en merkelig greie, *spesielt når man aldri velger noe annet enn DAB. AM er umulig å bruke i Norge. FM velger man bare dersom DAB ikke er tilgjengelig. Og hadde jeg plugget i en iPhone, ville DAB-valget bli skvist ned til neste side. Som reiser et nytt spørsmål: Med så mye plass, hvorfor begrenser man seg til fire alternati-ver om gangen!?*

Nok et eksempel på sløsing av plass: *Her er det mye tom-rom som kunne ha vært brukt bedre. For hvorfor skal for-håndsvalg være begrenset til 6 stasjoner? Dette var nok for 20 år siden, da valgene måtte kobles til fysiske knap-per. Men i dag – når man har en så stor skjerm?*

Bildet til venstre viser *HP T230 Color Inkjet Web Press, som er en digital rotasjonstrykkmaskin som kan kjøre opp til 122 meter papir i minuttet. Av hensyn Andvords kunder, viser vi her et bilde fra maskinleverandøren.* **På de andre bildene** *ser du gamle maskiner og skilt som er på utstilling.*

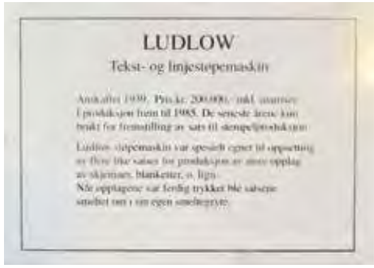

Nytt møter gammelt

Onsdag 13. april var leder og nestleder i Ogf på bedriftsbesøk hos Andvord Grafisk.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Vi ble godt mottatt av klubbleder Arne Amblie, og startet omvisningen med lunsj. Mens vi spiste fikk vi hilst på flere i klubbstyret og andre ansatte.

Andvord er et selskap med lang historie, og mange husker nok papirhandelen som lå i Karl Johans gate i Oslo.

Selskapets grunnlegger var Richard Andvord (1839–1913), som kjøpte eiendommen mellom Karl Johans gate og Stortorget av assessor Ludvig Mariboe, og åpnet sin forretning 1. mai 1865.

Andvord ekspanderte med salg til private og offentlige storforbrukere, og etter hvert engroshandel av papir og kontor- og skolemateriell. Med økt salg var også grunnlaget lagt for egenproduksjon av en del av de varene virksomheten solgte engros. Grafisk produksjon skulle bli et viktig forretningsområde i firmaets videre utvikling. Mye har skjedd siden den gang.

Andvord Grafisk AS

Den grafiske virksomheten ble skilt ut i eget selskap, Anvord Grafisk AS. Den eies i dag av Parajett AB. Andvord Grafisk har 60 ansatte og omsetter for cirka 115 millioner kroner årlig. Totalt har Parajett i forbindelse med oppkjøpet 220 ansatte og en omsetning på rundt 390 millioner kroner.

Andvord Grafisk er leverandør av skolemateriell til grunnskoler og videregående skoler i Norge. For å gjøre bestilling av skolebøker og -materiell så enkelt som mulig, har de utviklet en egen nettbutikk for dette. De har en markedsandel på rundt 80 prosent i skoler i Norge og Sverige.

Ved sist valg vant de anbudsrunden mot flere utenlandske grafiske bedrifter. Det var en stor ordre for bedriften, og det ble bestilt inn totalt 280 tonn papir til den produksjonen.

Arne Amblie tok oss med rundt i bedriften og Terje Fjellum var sætlig fornøyd med at han fant en Heidelberg Winge som var akkurat lik den han hadde i læra.

Klubben

Den grafiske klubben på Andvord har 30 medlemmer. Klubbstyret består av klubbleder Arne Amblie, nestleder Svein Andresen, kasserer Geir Sætre og varamedlem Carsten Østby Håkonsen.

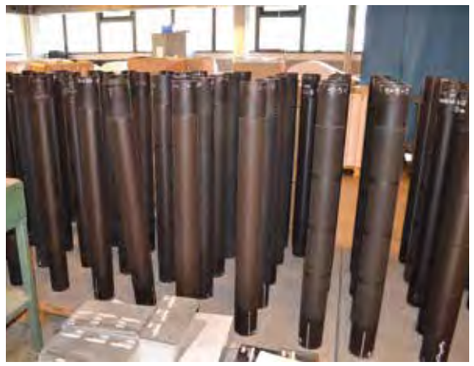

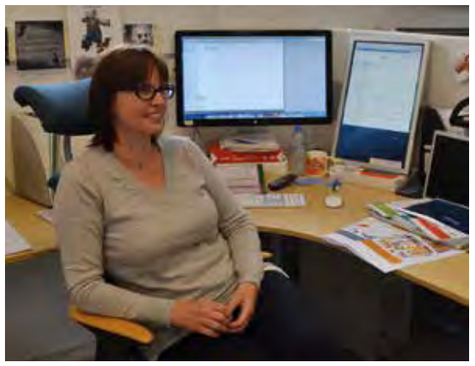

Bildet over viser fra venstre: *Leder i Ogf, Terje Fjellum, nestleder i klubben på Andvord, Svein Andresen og klubbleder Arne Amblie.* **På bildene fra venstre** *ser du sjablongvalser til skrivebokproduksjon, og maskiner brukt til dette. Elin Strømsnes jobber på Design og førtrykksavdelingen og er medlem i klubben.*

Kvinnedagen

Fabrikkjentene: *Bronseskulptur av kunstneren Ellen Jacobsen fra 1986.*

Nesten 5.000 deltok på årets 8. mars-markering i Oslo.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Det var stor oppslutning om årets 8. mars-feiring. Arrangementet startet klokken 18:00 på Youngstorget i Oslo, og arrangeres av 8. marskomiteen i Oslo.

Årets hovedparole var «Feminismen er grenseløs – Gi vern til kvinner på flukt!»

I tillegg til hovedparolen, vil jeg trekke frem disse parolene, som fikk stor tilslutning i toget:

Ikke svekk kvinners stilling – Styrk likestillingsloven.

Likestilling i arbeidslivet = Likelønn og hele faste stillinger.

Lønnet arbeid til alle – Nei til praksisplass som gratis arbeidskraft!

Arbeid til alle – 6 timers normalarbeidsdag!

Kvinner i alle verdensdeler krever: Abort og prevensjon – Selvvalgt svangerskap!

Barnehageplass til alle – også flyktningebarn!

Kontakt oss hvis det er noe du lurer på

Leder:
Terje Fjellum
Mobil: 916 74 227
terje.fjellum@fellesforbundet.org

Nestleder:
Kristin Mulleng Sezer
Mobil: 913 44 677
kms@fellesforbundet.org

Sekretær:
Ingunn Berger
Telefon: 22 80 98 70
avd850@fellesforbundet.org

Fellesforbundet avd. 850, Oslo grafiske fagforening,
Sagveien 24, 0459 Oslo – Telefon: 22 80 98 70
E-post: avd850@fellesforbundet.org
www.fellesforbundet.no/avd.850

Stormønstring i Samfunnshuset. *Her er de streikende på vei ut fra møtet, og på vei bort til Youngstorget.*

1. mai i Oslo

Årets 1. mai-feiring var preget av kantine-, hotell- og restaurantarbeiderstreiken. Dagen for de streikende og sympatisører, startet klokken 09:00 i Samfunnshuset.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Nærmere 600 streikende hotell- og restaurantarbeidere brukte 1. mai til å demonstrere for sine krav, og satte sitt preg på 1. mai-toget i Oslo. Fra talerstolen holdt Dolores Olaussen, streikeleder på Scandic Hotell Helsfyr, en appell som flere ganger ble avbrutt av applaus.

Da toget satte seg i bevegelse ble de streikende møtt med applaus og heiarop langs hele togruta.

Etter Olaussen var det LO-leder Gerd Kristiansens tur. Hun innledet med å be om ett minutts stillhet til minne om de som omkom i helikopterulykken på Sotra. Så gikk hun videre til dagens hovedsak «Hele folket i arbeid».

Oslo grafiske fagforening hadde tradisjonen tro to paroler. Den ene av foreningas paroler har alltid internasjonal solidaritet som tema. I tillegg støtter vi havnearbeiderne. Det er en viktig sak som hele fagbevegelsen må stå sammen om.

Det er alltid mange som går bak våre paroler. Folk kom til underveis, og vi fikk applaus. Men den største applausen fikk definitivt de streikende denne gangen.

Parole 1: *De stolte parolebærerne er Werner Larsen (t.v.) og Carsten Østby Håkonsen.*

Parole 2: *De stolte parolebærerne er Anne Rønningsbakk (t.v.) og Bjørg Folkedal.*

Brede Østby.

NetPrint

I mars var jeg innom NetPrint på Helsfyr i Oslo og hentet Oslo grafiske fagforenings årsberetning.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Ogf har som målsetning å bytte trykkeri hvert år når den skal trykkes. På den måten har vi en flott anledning til å hilse på medlemmer i bedrifter med tariffavtale i Oslo-området. Denne gangen var det NetPrint som hadde jobben.

NetPrint Norge AS har avdelinger i Oslo, Kristiansand, Bryne, Stavanger, Bergen, Trondheim og Hammerfest. Hovedkontoret ligger i Bryne.

Jeg ble godt mottatt av Brede Østby som er produksjons- og innkjøpssjef. Han viste meg rundt i bedriften og jeg fikk sett på lokalene og hilst på medlemmer og ansatte. Vi hadde mye å snakke om da han tidligere har jobbet som markedssjef i Romerikes Blad, flere kjente hadde vi også.

Jimmy Jacobsson er produksjonsmedarbeider og fungerende klubbleder i Oslo-avdelingen til NetPrint. Den egentlige klubblederen er ute i pappapermisjon, og det er flott at Jimmy tar klubblederjobben i hans fravær. Et nytt medlem har vi også fått i bedriften.

Jimmy Jacobsson.

Fra møtesalen på Clarion Hotel & Congress i Trondheim.

Utsikt til Rockheim fra takterrassen på hotellet.

Avisfolk i Trondheim

Årets aviskonferanse var i Trondheim, og over 40 deltakere fra hele landet var til stede.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Terje Fjellum og jeg tok nattoget til Trondheim 21. april og var tidlig fremme neste dag. Vi hadde god tid før konferansen startet og fikk derfor tid til et besøk i de nye lokalene til Adresseavisen. Karin Viken tok oss vel imot og guidet oss på en tur i de nye flotte lokalene.

Selvsagt var vi alle preget av alvoret i bransjen, men det er alltid godt å komme sammen og diskutere utfordringene vi har. Det er nedbemanninger i de fleste avishus, men heldigvis er det noen lyspunkter også.

Rapporter fra klubbene var første punkt på konferansen, og vi fikk god kjennskap til hvordan det sto til på de forskjellige stedene. Det ble stilt spørsmål om det var noen avistrykkerier som har felles klubb. Det var det ikke mange som hadde, og det er derfor gledelig at det har blitt enighet om en felles overenskomst for avis og pakkeri fra 2018, se sak nederst på denne siden.

Programmet

Øystein Tellef Hansen fra De Facto hadde innledning om pilotprosjektet produksjonslogistikk i Polaris Trykk Trondheim. Etter- og videreutdanning på trykkeri og pakkeri var utgangspunktet, og klubbene selv tok initiativet til prosjektet. Det har vært en god prosess mot ledelsen – som har forpliktet seg. Det er Sintef som er ansvarlig for det faglige opplegget og kurset går over to dager. Det er stor deltakelse og De Facto evaluer kurset.

Per Syversen holdt innledning om vi virkelig trenger fagbevegelsen og hva som eventuelt er alternativet. Han påpekte at organisering har vært noe av det som har vokst fram som det eneste alternativet. Alle mot alle fungerer dårlig, og derfor blir et samfunn mye mer ryddig hvis man blir enige om at vi organiserer oss i grupper. Sterke grupper!

Vinekspert Ulf Dalheim hadde en innføring i vinens verden. Etter det var tiden inne for en historisk reise i rockens historie på Rockheim. Kvelden ble avsluttet med en koselig festmiddag og beskjeden om at hotellstreiken var et faktum.

Detalj fra Rockheim, miksebord.

Anne Rønningsbakk fant drømmebilen på Rockheim.

Enighet mellom Fellesforbundet og Mediebedriftenes Landsforening (MBL)

MBL og Fellesforbundet kom frem til enighet om nye tariffavtaler for bransjeområdene avis og pakkeri fredag 10. juni. Her er de anbefalte forslagene:

Avisoverenskomsten

- Heving av minstelønn med kroner 950,-/mnd.
- Økte skiftsatser – regulert med 3,2%
- Enighet om en felles overenskomst for avis og pakkeri fra 2018
- Utvidelse av permisjonsrettigheter ved svangerskap, fødsel og adopsjon
- Utjevningstillegg på kroner 2.000,-
- Matpengesatsen satt opp til kr 82,50

Pakkerioverenskomsten

- Heving av minstelønn med kroner 950,-/mnd.
- Økte skiftsatser – regulert med 3,2%
- Enighet om en felles overenskomst for avis og pakkeri fra 2018
- Utvidelse av permisjonsrettigheter ved svangerskap, fødsel og adopsjon
- Utjevningstillegg på kroner 2.000,-
- Matpengesatsen satt opp til kr 82,50
- Ny bestemmelse for lærlinger som må gå opp til 2. gangs prøve
- Ny bestemmelse om planmessig verne- og miljøarbeid.

Stampen stamper i tung sjø

Et av de større mediekonsernene i Sverige, Stampen Media Group, som eier blant annet Gøteborgs Posten og det som omtales som nordens største trykkeriselskap – V-tab, har søkt om en form for konkursbeskyttelse.

I Sverige heter det rekonstruksjon, og innebærer at en forvalter settes inn i selskapet og at formålet med prosessen er å finne en løsning med kreditorene for å unngå konkurs. Stampen har over 3.000 ansatte og har en årsomsetning på mer enn 3,3 milliarder kroner, en drøy milliard i media og 2 milliarder i trykk og distribusjon. En sterkt medvirkende årsak til selskapets problemer er saken knyttet til trykkerienes moms som har versert i Sverige. V-tab har fått refundert 661 millioner momskroner som de skulle ha overført til sine kunder, men ikke har betalt videre. **(Se egen sak om momsproblematikken i Sverige i TgM nummer 1-2016).**

– Det är enligt Stampen Media Group inte verksamheten som går dåligt, utan den omfattande skuldsättningen och tryckerimomsen som är orsaken till problemen. Stampenkoncernen har fått tillbaka 661 miljoner kronor i moms från Skatteverket – pengar som enligt Högsta domstolens beslut i december ska betalas ut till tryckerikunder som har fått momskrav från Skatteverket. (sitat fra Dagens Arbete – www.da.se)

Fakta:

Företagsrekonstruktion är ett instrument för att undvika konkurs för företag som har betalningssvårigheter men som på sikt har goda möjligheter att leva vidare. Under rekonstruktionen får företaget en viss tid på sig att ombilda och återuppbygga sin ekonomi och verksamhet. Den sker steg för steg enligt en utstakad process som anges i lagen och sker i samarbete med en rekonstruktör som godkänns av tingsrätten. Det är fortfarande ordinarie styrelse och ledning som företräder och ansvarar för verksamheten. Rekonstruktören är en rådgivare och ska verka för att fordringsägarnas intresse inte åsidosätts eller att förhållandena mellan fordringsägarna rubbas.

Kilde: www.stampen.com

Årsmøte i Oslo grafiske fagforening

Det var 74 medlemmer til stede da Terje Fjellum ønsket velkommen til årsmøtet i. Han ønsket årets jubilanter og kveldens taler, LO-sekretær Trude Tinnlund, spesielt velkomne. I tillegg ble to gjester fra Fellesforbundets avdeling 1 ønsket velkommen.

Tekst: Kristin Mulleng Sezer
Foto: Bjørn Olsen

Deltagere på årsmøtet.

Innkalling og dagsorden for årsmøtet ble godkjent, med et tillegg til dagsordenen. Siden vi ønsker å følge vedtektene, måtte vi ha et nytt punkt 5 på dagsordenen: budsjett og handlingsplan.

Fjellum holdt deretter en innledning om den politiske situasjonen sett fra avdelingens side.

Etter den politiske gjennomgangen ble medlemmene som hadde gått bort siden halvårsmøtet referert, og årsmøtet mintes dem med en kort stillhet.

Årsmøtet ble konstituert med Terje Fjellum som dirigent, og Kristin Mulleng Sezer som referent. Geir Sætre og Yvonne Pettersen ble valgt til å signere protokollen, og Eva-Lill Bekkevad og Adolf Larsen ble valgt til tellekorps.

Beretning

Terje Fjellum leste opp mellomtitlene, og gjorde årsmøtet oppmerksom på at det var en feil i årsberetningen. Det gjaldt avsnittet for julestønad til arbeidsledige. Det riktige tallet er 15 personer som mottok 2.500 kroner, til sammen 37.500 kroner.

Svein Tyrdal tok ordet, og ville ha årsberetningen tilsendt. Kristin Mulleng Sezer gjorde årsmøtet oppmerksomme på at det ble lagt ved en link til årsberetningen ved e-post utsendelse, og den også ligger elektronisk på vår hjemmeside. (www.ogf.no)

Beretningen for 2014 ble enstemmig godkjent.

Regnskap

Kristin Mulleng Sezer gikk gjennom resultatregnskapet og balansen for avdelingen, og refererte uttalelse fra kontrollkomiteen og beretning fra revisor Tom Røisi.

Regnskapet ble enstemmig godkjent.

Terje Fjellum fikk tildelt gullnålen for 25 års sammenhengende tillitsverv. En glad leder fikk gratulasjoner fra nestleder Kristin Mulleng Sezer.

LO-sekretær Trude Tinnlund, holdt tale til jubilantene.

Kristin Mulleng Sezer refererte resultatregnskapet for Sagveien 24 AS. Til orientering.

Budsjett og handlingsplan

Kristin Mulleng Sezer gikk gjennom budsjettet for avdelingen.

Eva-Lill Bekkevad spurte om hvorfor lønnskostnadene er satt ned. Kristin Mulleng Sezer forklarte at pensjonskostnadene til den nye nestlederen er lavere enn for den tidligere nestlederen.

Budsjettet ble enstemmig godkjent.

Terje Fjellum leste opp avdelingens handlingsplan, og la til at arbeidet med Tariffmerket og LO-kongressen i 2017 var uteglemt.

Med disse to tilleggene ble handlingsplanen godkjent.

Innkomne forslag/bevilgninger

Det ble behandlet fire innkomne forslag, som alle ble enstemmig godkjent etter en rettelse. De fire forslagene hadde følgende titler:

– Palestina – Israelkonflikten
– TTIP OG TISA
– Flyktningsituasjonen
– Støtte til havnearbeiderne

Forslag til årsmøtebevilgninger 2016

Ogfs pensjonistforening	kr.	45.000,-
Trykker klubben	kr.	15.000,-
Ungdomsutvalget i Oslo/Akershus	kr.	15.000,-
Manifest abonnement	kr.	10.000,-
Nei til EU faglig utvalg	kr.	5.000,-
Fellesutvalget for Palestina	kr.	5.000,-
Amnesty International	kr.	2.500,-
Nei til atomvåpen	kr.	2.500,-
Havnearbeiderne	kr.	10.000,-
Til sammen	**kr.**	**120.000,-**

Valg

Leder av valgkomiteen, Øystein Simensen, la fram en enstemmig innstilling. Det var ikke mange nye navn denne gangen, da avdelingen er inne i en periode med samtaler om en eventuell sammenslåing med avdeling 1. Komiteens innstilling ble enstemmig godkjent.

Terje Fjellum takket på vegne av alle de valgte for tilliten, og takket alle for et godt årsmøte.

Jubilanter

Etter årsmøtet holdt Trude Tinnlund jubilantenes tale. Øystein Simensen leste opp jubilantene. Da alle jubilantene hadde fått sitt merke fikk Terje Fjellum tildelt gullnålen for 25 års sammenhengende tillitsverv, han ble overrasket og rørt over de fine ordene. Det var Schibsted Trykks grafiske klubb som hadde sendt inn forslaget til Fellesforbundet.

Så var det tid for sosialt samvær.

25-års jubilanter.

40-års jubilanter.

45-års jubilanter og æresmedlemmer.

Fagpressen vil slåss for elektronisk momsfritak

I mars innførte Norge nullmoms for elektroniske nyheter, men det gjaldt ikke for fagblader og tidsskrifter. Fagpressen ber regjeringen ta affære.

Fagpressen mener at også de, i likhet med dagsaviser, bør nyte godt av momsfritaket på elektroniske tjenester som ble innført i mars, skriver NTB.

De er sterkt uenige i avgrensingen som regjeringen har lagt til grunn i sin notifikasjon av nullmoms til ESA. Fagpressen er en del av det store mediebildet, og våre publikasjoner bidrar i vesentlig grad til nyheter og aktualiteter fra alle områder i samfunnet, sier leder i Fagpressen, Elin Floberghagen, til Klassekampen.

Momslettelsen ble innført fra 1. mars i år, etter at EFTAs overvåkingsorgan, ESA, kunngjorde at Norge får lov til å likebehandle nyheter som omsettes mot betaling – uansett om det skjer på papir, pc, mobile enheter, radio eller tv. Dette gjelder likevel ikke for fagblader og tidsskrifter, som har hatt nullmoms på papir siden 1970. Regjeringen begrunner dette med at disse mediene ikke i hovedsak er rettet mot allmennheten, men mot «kun én interesse eller bransje».

Ifølge Klassekampen vil Fagpressen be regjeringen sende inn en tilleggsnotifikasjon til ESA, og hvis det ikke fører fram, kan det bli aktuelt å utfordre saken rettslig. Spørsmålet er om de nye momsreglene kan medføre en forskjellsbehandling som er i strid med konkurranseloven, skriver avisen.

Teknikk og industriell produksjon

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å lage utkast til ny læreplan.

Kunnskapsdepartementet har bedt Utdanningsdirektoratet om å sende et utkast til læreplan for et nytt lærefag, produksjonsteknikerfaget ut på høring. Samtidig skal spørsmålet om å slå sammen de tre grafiske produksjonsfagene, bokbinderfaget, grafisk emballasjefaget og trykkerfaget til ett nytt fag ut på høring.

Produksjonsteknikerfaget er lagt til utdanningsprogrammet for teknikk og industriell produksjon. Grafisk produksjonsteknikerfag skal følge hovedmodellen (2+2-modellen) og bygge på Vg1 teknikk og industriell produksjon og Vg2 industriteknologi.

Utdanningsdirektoratet skal opprette en læreplangruppe som skal bestå av inntil fem personer.

Fellesforbundet har blitt spurt om å sette sammen denne læreplangruppen. Arbeidet er godt i gang, og i gruppen skal det være representanter både fra arbeidsgiver- og arbeidstakeresiden. Dersom det er mulig, skal det tas hensyn til følgende kriterier:

- Fagkompetanse og god skriftlig framstillingsevne
- Geografisk balanse
- Kjønnsbalanse

En av personene må ha kjennskap til videregående opplæring og gjerne jobbe i videregående skole.

Det vil ta cirka tre måneder fra arbeidet starter til læreplanen er ferdig og kan sendes på høring. Læreplangruppa treffes på oppstartseminar 15. og 16. august.

Grafisk bransje i Sverige trenger 300 nye medarbeidere årlig

Arbeidsgiverorganisasjonen Grafiska Företagen i Sverige har i løpet av våren gjennomført en spørreundersøkelse blant sine medlemsbedrifter for å sjekke ut rekrutteringsbehovet. Undersøkelsen viser at behovet for nye medarbeidere vil ligge på rundt 300 per år.

Halvparten av de 300 vil bli rekruttert til nye tjenester. Det vil si at det er stillinger som ikke eksisterer i dag. Undersøkelsen viser også hvilke yrkeskategorier og utdanningsnivåer som kommer å bli etterspurt framover – og hva som skaper behovet.

I en melding kommenterer Henrik Smedmark, ansvarlig for kompetanseutvikling, resultatet:

– Det er påtagelig at selskapene styrker funksjonærsiden. Stort fokus legges på ny kompetanse og nye tjenester. Det er også interessant at det ikke finnes et like stort teknikkfokus i den grafiske bransjen som i andre industrisektorer. Når det gjelder kompetansekravene for fagarbeidere, er spredningen mye større. Mange er forberedt på å utdanne sine medarbeidere selv. (SIGN og PRINT)

Amedia kutter 50 ansatte

Harstad blir hovedkvarter for mediekonsernets produksjon av papirannonser, melder Medier 24. Amedia annonseproduksjon i Tønsberg skal gå fra 60 til 11 årsverk. Rundt 50 ansatte ved senteret skal bort.

– Vi ser for oss en ikke ubetydelig nedgang i etterspørselen etter papirannonser de kommende årene. Det er det som gjør kostnadssituasjonen veldig utfordrende, sier konserndirektør Pål Eskås i Amedia til Vestviken 24. Kuttene skal gjennomføres innen 2020.

Belgia

Titusener av demonstranter fylte gatene i Brussel 24. mai for å protestere mot «Peeters-loven» som vil øke den ukentlige arbeidstida fra 38 til 45 timer, redusere retten til overtidsbetaling og frata fagforeningene en rekke rettigheter. De protesterte også mot regjeringas kutt i velferdsordninger og kutt i budsjettene til offentlige tjenester og utdanning. Både studenter og arbeidere deltok i demonstrasjonen.

I Frankrike foregår en helt parallell kamp fordi regjeringen til François Hollande har vedtatt å innføre en ny lov for arbeidslivet.

Kontingenten i tidligere tider

Tiden fra 1921 til slutten av 1930-årene var en mer eller mindre sammenhengende krise- og kamptid for arbeiderbevegelsen i Norge.

Tekst: Niels Edvard Killi

De store streikenes og lockoutenes tiår var fra 1921 til 1931 – da den ene store kampen fulgte etter den andre for å kulminere med storlockouten i 1931. Det var også en tid med nesten sammenhengende økonomisk krise og stor arbeidsledighet.

Forbundene hadde store endringer i medlemstallet – jern og metallarbeiderforbundet hadde nesten 21 000 medlemmer i 1921, i 1922 var det falt til om lag 14 500 og bunnen ble nådd i 1927 da medlemstallet var drøyt 10 500 – eller nær halvparten av medlemstallet i 1921.

De grafiske fagene hadde noe mer stabile medlemsforhold. I den samme perioden lå typografenes medlemstall nesten helt stabilt rundt 3 500 medlemmer. Litografene økte medlemstallet og kun bokbinderne hadde en forholdsvis stor medlemsnedgang.

Lite oppsparte midler

Det var begrenset hva forbundene hadde av oppsparte midler og det var derfor helt normalt å skrive ut ekstrakontingent når det var behov for mer penger for å støtte kolleger. Ekstrakontingent kunne skrives ut når det var stor arbeidsledighet eller når kolleger var i kamp. Kontingenten gikk til flere formål enn den gjør i dag. Det var både fagforening og diverse sosiale kasser, som ledighets- og sykekasser, som ble finansiert av kontingenten

I jern og metallarbeiderforbundets historie fra 1951 er det laget en oppstilling over kontingenten for hvert år. Grunnlaget er hva en jernarbeider med gjennomsnittslønn som var i arbeid hele året betalte i kontingent. I hele perioden 1921 til 1939 var kontingenten et fast kronebeløp, og prosenten vil derfor variere med lønnsnivået.

I perioden fra 1921 til 1931 var det bare i to år, 1928 og 1929, det ikke ble skrevet ut ekstrakontingent. I disse årene var kontingenten på 3,7% av lønnen. I perioden 1932 til 1939 var det fire år uten ekstrakontingent, 1936, 1937, 1938 og 1939 og da falt kontingenten fra 3,9 til 3,1 prosent – det siste året ble også kontingentsatsen satt noe ned.

Syv prosent

Høyest var kontingenten i 1931 – da var den på 7 prosent og det var ekstrakontingent i 36 uker det året. Totalt for hele perioden har jeg beregnet den gjennomsnittlige kontingenten til 4,5 prosent.

Digital journalistikk for grafikere – nytt kurs med start i september

Mediehus og redaksjoner har et stort behov for medarbeidere med kunnskaper i nettjournalistikk, sosiale medier, digital presentasjon og bruk av data i journalistisk research.

Grafikere har gode forutsetninger for å bli gode i slike funksjoner. Fellesforbundet har derfor sammen med Høgskulen i Volda, IGM og De Facto, skreddersydd et videreutdanningstilbud i digital journalistikk for grafikere.

Digital journalistikk, på deltid, er et høgskolestudie og gir 15 studiepoeng. Studiet gjennomføres fra september 2016 til januar 2017 med fem samlinger i løpet av studietiden, hver samling er fra kl. 10–16.

Samlingene er: 1.- 2.9, 26. - 27.9, 31.10 - 1.11, 28. - 29.11 og 12. - 13. desember. Eksamen er en prosjektoppgave med innlevering i januar 2017.

Praktiske opplysninger

Kurset starter i september 2016 og avsluttes med eksamen i januar 2017. Pris kr. 25 000,- (-50 prosent ved GU-medlemskap). I tillegg kommer bøker. Høgskolestudiet er i samarbeid med Høgskulen i Volda (www.hivolda.no) Undervisningen skjer i Oslo.

Mer om Digital journalistikk og studiesøknad finner du på **igm.no**.

Konkurranse i interaktiv mediadesign

«European Interactive Media Design Award for young talents» (IMD young talents AWARD) – europeisk pris for interaktiv mediadesign for unge talenter.

I år arrangeres det en konkurranse for unge europeiske fagutøvere i interaktiv mediadesign. Det konkurreres i to klasser, «study projects» og «professional applications». Deltakere kan være studenter/lærlinger og unge fagutøvere i alderen 16–26 år.

Fristen for å levere bidrag er 31. august. Deltakere som blir innstilt til premiering blir invitert til den sveitsiske interaktive mediadesigndagen i St. Gallen 11. november 2016.

Det er en del betingelser for å delta og de kan du lese om på konkurransens hjemmeside. Deltakeravgiften er 50 euro.

Arrangørene av konkurransen er EGIN og «Swiss Interactive Media Design Asociation (SIMD)»

Les mer om konkurransen på **http://imdaward.org/**

Den sveitsiske interaktive mediadesigndagen har denne hjemmesiden – **http://www.imdsg.ch/**

Gratulerer!

Oslo Grafiske fagforening gratulerer sine jubilanter

50 år:

06.07. Brenna Robin, Sagbakken 29, 2009 NORDBY
13.07. Jørgensen Mette, Eplev. 9, 1555 SON
11.08. Karlsen Bente, Brekkeveien 5, 0884 OSLO
14.08. Andersen Per Olav, Mellomfjellet 3, 2022 GJERDRUM
14.08. Olsen Marianne, Bergerådveien 35, 0873 OSLO
23.08. Sezer Kristin Mulleng, Nebbejordet 19, 1266 OSLO
31.08. Herrera Rodrigo, Hovinveien 43F, 0576 OSLO
13.09. Norseth Pål, Sletteveien 1 A, 3292 STAVERN
1409 Svensen Terje, Revefaret 13, 1914 YTRE ENEBAKK
1509 Gomes Rogerio Augusto Ferreira, Poppelveien 10, 1940 BJØRKELANGEN
18.09. Sætre Geir, Rådmann Paulsens gate 16, 1476 RASTA

60 år

02.07. Hammerstad Roy Bjørne, Pavels G 8, 0454 OSLO
18.07. Haslie Dag Finn, Klommesteinveien 12, 1449 DRØBAK
26.07. Arends Guillermo Fuentes, Brekkevn. 23, leil. 308, 1430 ÅS
27.07. Hansen Morten, Manglerudvn. 1 B, 0678 OSLO
28.07. Hafsengen Pål, Konglerudtoppen 29, 1187 OSLO
08.08. Borgersen Asle Runar, Ørka 24, 3041 DRAMMEN
26.08. Jørgensen Kenneth, Jutulvegen 65, 2016 FROGNER
08.09. Pehlivanoglu Necip, Rubina Ranas gate 1, 0190 OSLO
11.09. Pettersen Berit, Refstadsvingen 3, 0589 OSLO
28.09. Nielsen Erik, Sørskogbygdvegen 1938 2412 SØRSKOGBYGDA

70 år

03.07. Olafsen Tore, Fjellvegen 2, 2022 GJERDRUM
04.07. Fjeld Terje Bjørn, Solbråtanv. 20, 1410 KOLBOTN
10.07. Gamborg-Nielsen Arild, Ravnkollbakken 39, 0971 OSLO
10.07. Sanders Yngve, Bølerskogen 19, 0691 OSLO
15.07. Dahl Torill, Ammerudv. 70, 0958 OSLO
18.07. Wolla Svenn Erik, Reina 8, 1920 SØRUMSAND
27.07. Fabian Bjørn Aage, Helga Vaneks vei 1A, 1281 OSLO
01.08. Lundberg Bjørn Viktor, Furulyv. 8 D, 1673 KRÅKERØY
07.08. Wennersten Per Arne, Karisv. 125, 2013 SKJETTEN
08.08. Langthon Frode, Tokerudberget 9, 0986 OSLO
10.08. Østli Tom, Nybakvn. 115, Leilnr. 207 A, 2013 SKJETTEN
21.08. Joseph Francis, Lundsgutua 26, 2074 EIDSVOLL VERK
24.08. Simensen Per, Steinspranget 9, 1156 OSLO
01.09. Olden Tore Baard, Rådhusgata 313, 1531 MOSS
07.09. Pedersen Erna S.,Bergstien 2, 3960 STATHELLE
21.09. Bjugn Even, Oberst Rodes vei 41 A, 1152 OSLO
23.09. Andersen Arne, Langmyrgrenda 39, 0861 OSLO
29.09. Hansen Stein, Hogstvetv. 20, 1430 ÅS
30.09. Kittelsen Tore, Troldehøjvej 24, , DK-4684 Holmegaard, DANMARK

75 år:

03.07. Johansen Tore, Ammerudgrenda 93, 0960 OSLO
10.07. Baekken Erik Kokkin, Romsåsveien 6, 0962 OSLO
24.07. Hylbak Stein, Lavrans V 13, 0670 OSLO
26.07. Mørk Haldor Arne, Tokerudberget 19, 0986 OSLO
04.09. Monsen Egil, Stavikbakken 16, 1472 FJELLHAMAR
15.09. Karlsen Johnny, Konr Garders V 30, 1455 NORDRE FROGN
22.09. Kristiansen Arvid Robert, Hellerudv. 146, 0687 OSLO
27.09. Glosli Jan Frank, Sørkedalsveien 21B, 0369 OSLO
26.09. Gruner Laila, Sjøvollbukta 40, 1390 VOLLEN
26.09. Klausen Jan, Bølerlia 24, 0691 OSLO
29.09. Kolberg Harald, Conrad Hemsens vei 14 A, 0287 OSLO

80 år:

01.07. Aarvold Sigmund, Haneborg Alle 67, 1472 FJELLHAMAR
01.07. Ruud Oddlaug Astrid, Håkon Jarls V 2 A, 1412 SOFIEMYR
12.07. Bergendahl Tor Egil, Edvard Griegs Allé 11A, 0479 OSLO
27.08. Harv Ivar, Ullern Alle 115, 0381 OSLO
03.08. Aakre Per Edvard Ryno, Hilton 6, 2040 KLØFTA
23.08. Andersen Oddvar, Kr Robins V 40, 0978 OSLO
11.09. Tidemann Anny Vera, Collettsgate 60 J, 0456 OSLO
21.09. Gran Kjell Bjarne, Kurlandstien 18 B, 1052 OSLO
29.09. Scharff Willy, Åsstubben 23, 0381 OSLO

85 år:

31.07. 37902 Gundersen Kjell, Joh Hirschvei 16, 0678 OSLO
17.08. 38335 Buck Torleif, Brinken 35, leil. 513, 0654 OSLO

90 år:

04.07. Sæther Reidun, Bjerregaards Gate 47, H0103, 0174 OSLO

95 år:

19.08. Jensen Kåre, Johan Castbergs Vei 7B, 0673 OSLO
04.09. Johannessen Elsa Evelyn, Lindebergv. 10, 1069 OSLO

Tusen takk

Jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke for gavene jeg fikk i forbindelse med min 60-års dag. Mye av gavene jeg fikk går til Norsk Folkehjelps prosjekt i Gaza, der vil pengene komme godt med. Det var en flott markering i kjelleren i Sagveien, og jeg er overveldet over alle gavene jeg fikk.

Hilsen Terje Fjellum, leder Ogf

Vervekampanjen

Vinnerne av vervekampanjen vi har hatt er nå trukket, og de heldige vinnerne er:
1. premie: Anne Rønningsbakk, Amedia Trykk Lillestrøm, pakkeriklubben.
2. premie: Steinar Holen, Schibsted Trykk Nydalen, pakkeriklubben.
Vi gratulerer så mye, og vinnerne vil få overført sine premier på henholdsvis 3.000 og 2.000 kroner til sine bankkontoer.

Oslo grafiske fagforenings pensjonistforening

Møtedager 2016

Onsdager, kl. 12.00-14.00 i Oppsal samfunnshus, Vetlandsveien 99-101

24. august
21. september
19. oktober
23. november
14. desember (julemøte)

Alle er velkommen!
Styret i Ogfs pensjonistforening.

Her kan du treffe gamle kjente/kolleger og bli kjent med nye. Vi tar opp aktuelle saker og har f.eks. sang/musikk, kåserier og lotteri. Det arrangeres også dags- og lengre turer.

Returadresse: Oslo grafiske fagforening, Sagveien 24, 0459 Oslo. ISSN 0809-758

KLIMANØYTRAL DISTRIBUSJON B

NORGE P. P. posten

Trykkernes Landssammenslutning i Norge i samarbeid med Trondhjem Maskinmesterforening

Velkommen til Landstrykkerstevnet i Trondheim 2. til 4. september 2016 – Hotel Scandic Nidelven

Program

Fredag 2.september

Innsjekking fra klokken 15.00

18.00 Oppmøte inngang på hotellet
Avreise til Polaris trykk og omvisning
Bespisning på Heimdal

Etter omvisning ca. 20.00 retur hotellet

Lørdag 3.september

10.00 Landstrykkerstevnet åpner ved Frode Jacobsen og Jonn Gulbransen
10.15 Polaris trykk, erfaringene etter 2 år med heatset
11.00 Kaffepause
11.15 Skibnes Labels ved Geir Hagen
12.00 Kaffepause
12.15 Ricoh.
Fra digitaltrykk til Inkjet og veien videre, v/ Kurt Bye
13.00 Lunch
14.15 Luthgruppen AS med nyheter fra Drupa 2016
15.00 Landstrykkerstevnet avslutter for dagen
19.00 Festmiddag

Søndag 4.september

11.00 Spasértur og omvisning på Rockheim museum for pop og rock
13.00 Lunch med avslutning av Landstrykkerstevnet

Priser:

Pr. person i enkeltrom kr. 2880,-
Pr. person i dobbeltrom kr. 2015,-
Dagpakke lørdag ikke boende kr. 625,-
Dagpakke lørdag ikke boende ink. festmiddag kr. 1220,-

Påmelding til:

Hans Nordli tlf. 924 58 975 mail: hans.nordli@getmail.no
Frode Jacobsen tlf. 413 37 254 mail: f-jaco@online.no
Ivar Baardsen tlf. 909 28 276 mail: ivar@fgf.no
OBS – Påmeldingsfrist – senest 1. august

Følg oss på www.fgf.no